

**ORIENTACIONS
SOBRE EL PROGRAMA**

D'ECONOMIA DE L'EMPRESA

**EN RELACIÓ AMB LES PROVES
D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT
A LA COMUNITAT VALENCIANA**

29/10/2012

ORIENTACIONS SOBRE EL PROGRAMA D'ECONOMIA DE L'EMPRESA PER A LES PAU A LA COMUNITAT VALENCIANA

Amb aquest document, la Comissió de la Matèria d'Economia de l'Empresa de la Comunitat Valenciana informa sobre els aspectes més rellevants del contingut del programa *Economia de l'empresa*, amb la finalitat de donar una orientació per a les PAU. Aquest document té en compte els continguts bàsics que estableix la normativa legal.

(Quan aparega “*” significa que es considera que n’hi ha prou que l’alumne adquirisca una visió global sobre el tema)

1. L'empresa i el seu marc extern

- **L'empresa com a unitat econòmica.**
- **Concepte d'empresa. Classificació, components, funcions i objectius de l'empresa.** *Classificació per sectors, mida, propietat i forma jurídica (empresa individual, societat anònima, societat de responsabilitat limitada, societats laborals, cooperatives).*
- **Teories sobre l'empresa*.** Empresa i empresari.
- **El marc jurídic que regula l'activitat empresarial*.**
- **L'empresa com a sistema: funcionament i creació de valor.** *Principals àrees funcionals i cadena de valor.*
- **Responsabilitat social, ètica i mediambiental de l'empresa.** *Els costos socials positius i negatius.*

2. Projecte empresarial (es recomana impartir aquest tema al final del curs)

- **Procés de creació d'una empresa: idea, constitució i viabilitat.** *La idea o model de negoci. El promotor o emprenedor. L'anàlisi de l'entorn. L'estudi de mercat.*
- **El pla d'empresa i la seua utilitat com a document d'anàlisi economicofinancera.** *(Comprendre la necessitat de realitzar: plans de màrqueting, d'operacions, organitzatius, de recursos humans, de captació de inversions i ajudes economicofinanceres. La importància de la forma jurídica. Informació bàsica d'un projecte empresarial).*

3. Desenvolupament de l'empresa

- **Anàlisi dels factors de localització i dimensió de l'empresa.**
- **La importància de les petites i mitjanes empreses i les seues estratègies de mercat.** *Concepte, avantatges i desavantatges.*
- **Estratègies de creixement intern i extern.** *Conceptes i tipus. Concentració vertical i horitzontal d'empreses.*
- **La internacionalització, la competència global i les tecnologies de la informació.** *Estratègies competitives.*
- **Identificació dels aspectes positius i negatius de l'empresa multinacional*.**

4. Organització i direcció de l'empresa

- **La divisió tècnica del treball i la necessitat d'organització en el mercat actual.** *Gestió, lideratge i organització de l'empresa.*
- **Funcions bàsiques de la direcció.** *Planificació, organització, gestió de recursos humans i control.*
- **Planificació i presa de decisions estratègiques.** *Concepte de planificació. Decisions en ambient de certesa, de risc i d'incertesa. Concepte de matriu de decisió.*
- **Disseny i anàlisi de l'estructura de l'organització formal i informal.** *Organigrames i departamentalització. Estructura organitzativa: lineal, funcional, en línia, en comitè i matricial.*
- **La gestió dels recursos humans i la seua incidència en la motivació.** *Reclutament i selecció de personal. Avaluació del treball. Remuneració i incentius: motivació.*
- **Els conflictes d'interessos i les vies de negociació.***

5. La funció productiva

- **Procés productiu, eficiència i productivitat.** *Concepte de producció. Període mitjà de maduració. Productivitat (dels factors i global). Eficàcia i eficiència. Eficiència tècnica i econòmica.*
- **Importància de la innovació tecnològica: R+D+I.** *Conceptes bàsics i importància en la nova economia.*
- **Costos.** *Classificació i càlcul dels costos: Costos fixos, variables, totals, mitjans, marginals. Funció de costos. Costos directes i indirectes.*
- **Càlcul i interpretació del llindar de rendibilitat de l'empresa.** *Funció d'ingressos. Beneficis. Punt mort o llindar de rendibilitat i la seua representació gràfica. La decisió de produir.*
- **Els inventaris i la seua gestió:** *Concepte i classes d'inventaris. Costos d'inventari i la seua evolució temporal. El model de Wilson*.*
- **Les externalitats de la producció. Relacions entre producció i medi ambient.** *Les seues conseqüències per a la societat. (Es relaciona amb el tema 1)*

6. La funció comercial de l'empresa

- **Concepte i classes de mercat.** *Mercats per competència (relacionat amb primer curs). Mercats actual, potencial, de consum i industrials.*
- **Tècniques d'investigació de mercats.** *Conceptes bàsics d'enquestes i entrevistes.*
- **Anàlisi del consumidor i segmentació de mercats.**
- **Variables del màrqueting mix i elaboració d'estratègies:** *política de producte, preus, distribució (intermediaris i canals de distribució) i comunicació.*
- **Estratègies de màrqueting i ètica empresarial** *(es relaciona amb el tema 1)*.*
- **Aplicació al màrqueting de les tecnologies de la informació i la comunicació.***

7. La informació en l'empresa

- **Obligacions comptables de l'empresa.** *Funcions i objectius de la comptabilitat.*
- **La composició del patrimoni i la seua valoració.** *Components: actiu i passiu. Masses patrimonials. Patrimoni net. Capital social i reserves.*
- **Els comptes anuals i la imatge fidel.** *Concepte i finalitat dels comptes anuals. La comptabilitat com a sistema d'informació. Llibres comptables (diari i major). Pla General Comptable.*
- **Balanç i comptes de pèrdues i guanys.** *Els estats comptables (vegeu l'annex). Ingressos (cobraments) i despeses (pagaments). Resultats. Concepte d'amortització de l'immobilitzat.*
- **Anàlisi i interpretació de la informació comptable.** *Ràtios financeres i econòmiques (vegeu l'annex). Situacions i equilibris patrimonials. Fons de maniobra.*
- **La fiscalitat empresarial*.**

8. La funció financera

- **Estructura econòmica i financera de l'empresa.** *(Contingut en l'apartat de composició del patrimoni del tema 7)*
- **Concepte i classes d'inversió.** *Característiques d'una inversió i classes. Representació gràfica de les característiques d'una inversió.*
- **Valoració i selecció de projectes d'inversió.** *Mètodes estàtics i mètodes dinàmics. Capitalització i actualització. Termini de recuperació, VAN i TIR.*
- **Recursos financers de l'empresa.** *Classificació segons els terminis, la procedència i la pertinença.*
- **Anàlisi de fonts alternatives de finançament intern i extern:** *conceptes teòrics.*
- **Viabilitat econòmica i financera d'un projecte d'inversió.** *Relació entre criteris de selecció de projectes i costos de finançament.*

ANNEX 1 de 3**ESTRUCTURA DE L'EXAMEN**

L'examen, tant per a la fase general com per a l'específica, ha de ser únic i s'ha d'estructurar en dues opcions (A i B), cadascuna amb dues parts:

- **Part I:** sis preguntes teòriques.

- **Part II:** dos exercicis numèrics dels temes següents:

- Tema 5. Càlcul de productivitat dels factors, productivitat global de l'empresa i costos. Eficiència tècnica i econòmica. Període mitjà de maduració. Funcions de costos. Funciones d'ingressos. Llímit de rendibilitat. Decisió de produir.
- Tema 7. Elaboració i interpretació d'un balanç i del compte de pèrdues i guanys. PGC (només concepte i estructura). Fons de maniobra. Anàlisi econòmica i financera del balanç: ràtios econòmiques i financeres.
- Tema 8. Càlcul de la rendibilitat d'un projecte d'inversió: taxa interna de rendibilitat (només amb dues anualitats). Valor actual net. Termini de recuperació. Actualització i capitalització.

DURADA DE L'EXAMEN

El temps màxim per realitzar l'examen és d'una hora i mitja. No s'hi poden utilitzar calculadores programables, gràfiques ni amb capacitat per emmagatzemar o transmetre dades.

CRITERIS GENERALS DE CORRECCIÓ

Part I: S'ha de valorar el contingut –que siga correcte, complet–, la claredat de l'exposició i la coherència en la identificació i/o explicació de la qüestió plantejada. Cada qüestió teòrica puntua un màxim d'1 punt. Amb caràcter general, en el cas que se sol·liciten exemples, gràfics, equacions, etc., cada part de la pregunta s'ha de puntuar sobre un màxim de 0,5 punts.

Part II: S'ha de valorar la identificació correcta del problema, el plantejament complet i adequat, la seua execució tècnica, el desenvolupament i la interpretació dels resultats. Cada exercici numèric puntua un màxim de 2 punts.

ANNEX 2 de 3**Balanç**

ACTIU	PATRIMONI NET I PASSIU
A) ACTIU NO CORRENT	A) PATRIMONI NET
Immobilitzat intangible Aplicacions informàtiques Amortització acumulada immob. intangible* Immobilitzat material Terrenys i construccions Maquinaria i utilatge Mobiliari Equips per a processos d'informació Elements de transport Amortització acumulada immob. material*	Fons pròpies Capital social / Capital Reserva Legal Resultats de l'exercici
	B) PASSIU NO CORRENT
	Deutes a llarg termini Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini
B) ACTIU CORRENT	C) PASSIU CORRENT
Existències Mercaderies Deutors comercials i altres comptes a cobrar Clients, efectes comercials a cobrar Deutors Efectiu i altres actius líquids equivalents Caixa i bancs i institucions de crèdit	Deutes a curt termini Deutes amb entitats de crèdit a curt termini Creditors comercials i altres comptes a pagar Proveïdors, efectes comercials a pagar Creditors per prestacions de servei
TOTAL ACTIU (A+B)	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU (A+B+C)

* Si bé formalment no apareixen en el model oficial de balanç de manera desagregada, es considera convenient que hi apareguen de manera explícita per poder diferenciar clarament entre la valoració dels immobilitzats en la seua adquisició i el seu valor comptable posterior.

Compte de pèrdues i guanys

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	Import (€)
1. INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	
Vendes de mercaderies	
Prestacions de serveis	
2. DESPESES D'EXPLOTACIÓ	
Aprovisionaments	
Compres de mercaderies	
Despeses de personal	
Salari i seguretat social	
Altres despeses d'exploració	
Llum, aigua, lloguers, reparacions.	
Amortització de l'immobilitzat	
A. RESULTAT D'EXPLOTACIÓ (1-2)	
3. INGRESSOS FINANCERS	
4. DESPESES FINANCERES	
B. RESULTAT FINANCER	
C. RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (A+B)	
5. Impost sobre el benefici*	
RESULTAT DE L'EXERCICI (C-5)	

* En l'enunciat de l'exercici s'ha d'explicitar l'Impost sobre Societats que cal aplicar-hi.

Detalls de correcció

Errors tipus A (molt greus). Són errors del caire següent:

- Confondre partida de compte de pèrdues i guanys amb partida de balanç.
- En un compte de pèrdues i guanys, confondre ingrés amb despesa i viceversa.
- En un balanç, confondre partida d'actiu amb patrimoni net o passiu i viceversa.

Errors tipus B (greus). Són errors del caire següent:

- En un compte de pèrdues i guanys, ometre o confondre un apartat.
- En un balanç, confondre partida de patrimoni net amb passiu corrent o passiu no corrent i viceversa.
- En un balanç, confondre partida d'actiu/passiu no corrent amb actiu/passiu corrent i viceversa.

Errors tipus C (lleus). Són errors del caire següent:

- En un compte de pèrdues i guanys, ometre o confondre un subapartat (de les despeses d'exploració).
- En un balanç, canvis en l'ordre de les partides dins de cada massa patrimonial.

ANNEX 3 de 3

Ràtios de liquiditat:

- $RàtioLiquiditat = \frac{ActiuCorrent}{PassiuCorrent}$
- $RàtioTresoreria = \frac{Realitzable + Disponible}{PassiuCorrent}$
- $RàtioDisponibilitat = \frac{Disponible}{PassiuCorrent}$

Ràtio de solvència:

- $RàtioSolvènciaGarantia = \frac{Actiu}{Passiu}$

Ràtio d'endeutament:

- $RàtioEndeutament = \frac{Passiu}{PatrimoniNet + Passiu}$

o

$$RàtioEndeutament = \frac{Passiu}{PatrimoniNet}$$

Ràtios econòmiques:

- $RentabilitatEconòmica = \frac{Benefici Abans d' Interessos i Impostos}{Actiu}$
- $RentabilitatFinancera = \frac{Benefici}{PatrimoniNet}$

NOTA:

Les fórmules utilitzades en la definició de les diferents ràtios es corresponen amb les més comunes presents en la bibliografia. Se'n poden fer servir d'altres, sempre que amb aquestes altres s'analitzi la finalitat de la ràtio i la seua interpretació es faci correctament d'acord amb la fórmula utilitzada.